

ZURNAL 22

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 19

• 16. dubna 2010

V čísle:

Centrum regionu Haná zahájilo realizaci •
Vejdovského olomoucký vědecký den poje-
denácté • Sympozium o L. N. Tolstém na
Katedře slavistiky • Rozhovor s dr. Tomášem
Hrbkem • Workshop o komponování pomocí
elektroniky • Internetový měsíčník o filmu •
Ohlédnutí za Dny francouzské kultury

• Právě v těchto dnech vrcholí v Olomouci 45. ročník festivalu Academia Film Olomouc. Při jeho slavnostním zahájení 13. 4. v Uměleckém centru UP převzal Cenu za celoživotní přínos popularizaci vědy lord Robert Winston, emeritní profesor britské Imperial College London a jeden z nejvýznamnějších popularizátorů přírodních věd a medicíny na světě (na snímku vlevo s dr. Petrem Bilíkem, ředitelem festivalu).

-red-, foto -mo-

Z cyklu univerzitních přednášek o Evropě: prof. Josef Jařab

■ Co znamená Evropa? Podle prof. Josefa Jařaba z Katedry anglistiky a amerikanistiky FF UP, předního amerikanisty a prvního polistopadového rektora UP, je společná Evropa zárukou míru. Uvedl to při příležitosti dalšího setkání z cyk-

lu Evropa. Univerzitní přednášky, které organizuje Katedra politologie a evropských studií FF UP s cílem představit Evropu z nejrůznějších pohledů a prostřednictvím různých vědních disciplín.

„Nedomnívám se, že by nám mimo Evropskou unii bylo lépe,“ řekl 6. 4. v aule FF UP prof. J. Jařab v průběhu své řeči, která obsáhla informační mozaiku charakterizující vývoj společné Evropy od jejích novodobých počátků. V souvislosti s otázkou integrované Evropy tak zaznělo několik významných jmen. Mezi nimi nechybělo jméno R. M. Coudenhove-Kalergiho, jednoho z prvních, kteří přišli s pan-evropskou

Dokončení na str. 2

Studentský Majáles UP opět v Olomouci!

Tradiční studentský svátek majáles se vrací po delší odmlce do univerzitního města. K obnově tradice této majové oslavy se letos rozhodly desítky studentů napříč fakultami a obory a spojily své síly k přípravě a pořádání nefalšované studentské akce. Její zahájení je připraveno na pondělí 3. 5. od 14 hodin. K vrcholům programu bude samozřejmě patřit volba krále Majálesu UP 2010 a průvod masek centrem města Olomouce. (Více informací najdete v tomto čísle na str. 6)

Základní kameny hmoty hledá v obřím urychlovači také Univerzita Palackého

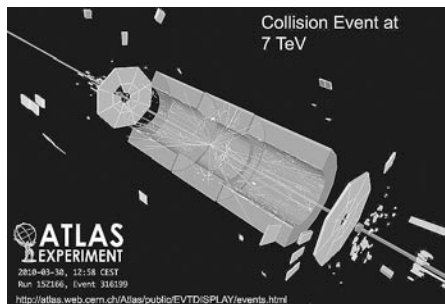
■ Prostřednictvím výzkumného programu zaměřeného na částicovou fyziku lidstvo možná brzy nahlédne pod pokličku dosud skrytých tajemství přírody. Na novém Velkém hadronovém srážeci LHC (Large Hadron Collider) v evropském středisku jaderného výzkumu CERN poblíž Ženevy byla 30. 3. ve 13.06 středoevropského času vyvolána první vysokoenergetická srážka mezi svazky protonů. Čím větší energii se částice budou moci do budoucna srazit, tím více ukrytých vlastností a projevů hmoty se před vědci odkryje. Na experimentech probíhajících na obřím urychlovači se aktivně podílejí také odborníci z Univerzity Palackého.

„Hlavní cíle výzkumných programů, které se na LHC uskutečňují, spadají do oblasti poznávání základních kamenů hmoty. Především se jedná o nalezení Higgsovy částice, původu temné hmoty, otázky supersymetrie, studium fyziky za podmínek blízkých těm, které panovaly těsně po velkém třesku vesmíru. Vědci navíc věří, že při srážkách v LHC odhalí fyzikální procesy, které jsou

nám dosud ukryté,“ sdělil Žurnálu UP dr. Libor Nožka ze Společné laboratoře optiky UP a FzÚ AV ČR. Dodal, že už sám urychlovač, společně s jeho detektory, je obrazem špičkové vědecko-technologické úrovně lidstva jednadvacátého století.

Urychlovač LHC byl zkonstruován v kruhovém tuneleu přibližně sto metrů pod úrovní terénu na švýcarsko-francouzských hranicích a jeho obvod je přibližně dvacet sedm kilometrů. Jsou v něm v dvou tubusech proti sobě urychlovány svazky protonů nebo iontů olova na energie až 14 TeV (teraelektronvoltů). O udržení svazků v kruhových tubusech se stará tisíc šest set dvacet čtyři magnetů, z nichž šestnáct set je chlazených kapalným héliem na teplotě 1,9 Kelvinu. Jejich celkové magnetické pole je asi sto tisíckrát silnější než magnetické pole Země. Na čtyřech místech jsou urychlené svazky namířené proti sobě a kolem nich, ve velkých podzemních štolách, vyrostly čtyři velké detektory – ATLAS, CMS, ALICE a LHCb. První

Dokončení na str. 6

Univerzita vyjadřuje soustrast s polskou tragédií

■ Jako výraz solidarity s národem, který přišel v sobotu 10. 4. při leteckém neštěstí o prezidenta a další významné představitele státu, byly na Rektorátu UP vyvěšeny polská a smuteční vlajka a u vstupu do budovy připraveny kondolenční archy. Rektor UP zároveň zaslal polské ministryni vědy a vysokého školství prof. Barbaře Kudrycké kondolenční dopis, v němž jí za celou univerzitu vyjádřil podporu v nynějších tragických okamžicích a ujistil ji o pokračování bilaterální spolupráce mezi UP a jejími polskými partnery. Obdobné projevy soustrasti vyjadřují také fakulty a další součásti UP.

-mav-, foto -mo-

Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum vstupuje do fáze realizace (aneb „Ož to jede, ož to frčí“)

Již sedm výzkumných projektů čerpá evropské dotace z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI). Od poloviny února je mezi nimi také projekt UP Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum, pro který schválilo MŠMT dotaci ve výši 832 milionů korun. V rámci první výzvy 2. prioritní osy určené pro výstavbu regionálních VaV center tak získalo jako první z UP rozhodnutí o financování a k 1. 3. 2010 zahájilo realizaci. Slavnostní „start“ projektu, který sdružuje pět programů v oblasti výzkumu a šlechtění rostlin, se uskutečnil 8. 4. v areálu VTP v Olomouci – Holici.

„Svoji činnost zahájil realizační tým v počtu 12 pracovníků a již nastoupili první dva členové vědeckého týmu, kteří vytvářejí základ nového oddělení buněčné biologie. Probíhají výběrová řízení a jsou pořizovány přístroje nutné pro zahájení vědecké činnosti centra, která by měla začít postupně nabíhat od letošního července. Ke 30. 3. byla zpracována první monitorovací zpráva shrnující období přípravy projektu od loňského dubna a první žádost o zálohovou platbu ve výši 53 mil. Kč. Současně intenzivně probíhá závěrečná etapa stavební přípravy, jsou upřesňovány parametry a vybavení nových laboratorů před vypsáním výběrového řízení na dodavatele stavby,“ uvedl koordinátor projektu a výkonný ředitel centra prof. Ivo Frébort, CSc., Ph.D., proděkan PříF pro evropský investiční rozvoj.

Projekt Centrum regionu Haná představuje nový rozměr spolupráce mezi univerzitou a olomouckými pracovišti Výzkumného ústavu rostlinné výroby a Ústavu experimentální botaniky AV ČR, do kterého se každý

z partnerů chystá přinést své specifické know-how a přivést své odborníky a vybrané špičkové technologie.

„Projekt našeho „hanáckého“ centra navazuje na tradici zemědělství a šlechtitelství, které bylo na Haně historicky hlavním zdrojem obživy a bohatství. Tuto tradici bychom chtěli oživit a přinést do tohoto odvětví zcela nové metody a postupy, zejména v oblasti molekulární genetiky a biotechnologie,“ doplnil prof. Frébort.

Hlavním cílem centra je rozšíření výzkumných kapacit univerzity i jejích partnerů, koncentrace vědeckého potenciálu a efektivní transfer výsledků výzkumu do aplikační sféry. Další z očekávaných přínosů představuje rovněž posílení výchovy doktorandů a mladých vědeckých pracovníků a vytvoření optimálních podmínek pro setrvání vědeckých kapacit v regionu.

Klíčové vědecké aktivity centra zahrnují celou škálu jednotlivých oblastí intenzivního zemědělského a biotechnologického výzkumu, zejména proteinové, chemické a rostlinné biotechnologie. „Výsledky našeho výzkumu jsou aplikovatelné například při vývoji moderních metod šlechtění a nových odrůd plodin s vyššími výnosy, odolností vůči vlivům počasí a škůdcům a šetrnější k životnímu prostředí, získávání nových zdrojů surovin pro potravinářský, kosmetický a farmaceutický průmysl, zlepšení kvality potravin a jejich kontroly apod.“, upřesnil prof. Frébort.

K dalším cílům projektu patří také poskytování dosažených výsledků formou licencí komerčním subjektům regionu i mimo region s cílem posílit jejich ekonomickou zdatnost, např. využití nových růstových regulátorů nebo nové generace zemědělských plodin, které disponují vysokou odolností vůči stresovým a patologickým vlivům. Rozbíhá se spolupráce s významnými společnostmi, které dávají projektu perspektivu přesáhnout svými produkty rámec regionu i celé České republiky.

Prostřednictvím projektu Centrum regionu Haná získá UP a její partneři celkem 7 220 m² nových ploch určených pro vědecké a výzkumné aktivity v areálu Šlechtitelů v Olomouci – Holici (z toho UP 3990 m² tvořených novými budovami Centra molekulární biologie a genetiky a Technologického centra). Projekt patří mezi „střední“ projekty s celkovým rozpočtem téměř 940 milionů Kč.

„Zahájení stavby je plánováno koncem letošního roku po dokončení výběrového řízení na dodavatele. Provoz centra v nových objektech by pak měl postupně nabíhat během let 2012–2013,“ dodal koordinátor projektu prof. I. Frébort.

—mav-, foto —mo-
(Více informací najdete na www.cr-hana.eu.)

Senátor Karel Schwarzenberg hostem Přírodovědecké fakulty UP

Přírodovědecká fakulta UP a Katedra ekologie a životního prostředí, Katedra geografie a Katedra rozvojových studií připravily na 1. 4. přednášku spojenou s besedou se senátorem a bývalým ministrem zahraničních věcí ČR Karlem Schwarzenbergem. Setkání na téma Zahraniční politika a rozvoj regionů na prahu 21. století moderoval v aule PříF na tř. Svobody prof. Bořivoj Šarapatka, CSc., zástupce vedoucího Katedry ekologie a životního prostředí.

—red-, foto —mo-

Z cyklu přednášek o Evropě...

Dokončení ze str. 1
ideou, ideou politického a hospodářského svazku Evropy za účelem zmiřnění hrozby války. S Kalergiho ideou se ztotožnil i první československý prezident T. G. Masaryk, jehož jméno je mj. spojováno s aktivitami, vedoucími na počátku dvacátého století k autonomii naší země v rámci Rakouska-Uherska. Prof. Jařab také zmínil politického myslitele a historika Alexise de Tocquevilleho, jenž ke společné Evropě měl co říci už v devatenáctém století, a spisovatele Milana Kunderu, který si s evropskou myšlenkou jistým způsobem pohrával v esejích Tragedie střední Evropy.

V závěru setkání se prof. J. Jařab dotkl aktuální evropské otázky, jejíž obsah spočívá ve vztahu EU a Ruska. Ke spojitosti USA a Evropy pak přední amerikanista řekl, že integrovaná Evropa vždy byla zájmem USA. „V USA je dnes mnohé, co pro Evropu nemůže být vzorem, ale je to právě americká společnost, která je – na rozdíl od evropské – bytostně společností demokratickou,“ sdělil prof. J. Jařab.

V další části cyklu bude 20. 4. v aule FF UP od 17 hodin hovořit doc. Pavel Nováček, vedoucí Katedry rozvojových studií PříF UP, a to na téma pojetí lidských práv v Evropě a humanitární pomoci.

M. Hronová, foto na titulní straně M. Otava

Kandidáti na děkana CMTF představí své programy

Ze čtyř navržených kandidátů na příštího děkana Cyrilometodějské teologické fakulty UP kandidaturu přijali RNDr. Gabriela Ivana Vlková, Th.D., stávající děkanka CMTF, a doc. Damián Němec, dr., současný proděkan pro organizaci, rozvoj a právní záležitosti a vedoucí Katedry církevního práva. Oba představí své programy na shromáždění akademické obce fakulty 21. 4. (ve 14 hod.). Volba se uskuteční v průběhu zasedání Akademického senátu CMTF o týden později, tj. 28. 4.

—mav-

Prodejní výstava zahraniční literatury a fotografická soutěž na FTK

Ke Dni vzdělanosti uspořádala knihovna Fakulty tělesné kultury UP ve dnech 7. a 8. 4. prodejní výstavu zahraničních učebnic a monografií na téma Sport, sports medicine, physiotherapy & free time. Výstava proběhla ve spolupráci s vydavatelstvím a knihkupectvím Malé centrum Brno.

„Jedná se však jen o malý vzorek toho, co katalog naší knihovny obsahuje. Fond knihovny FTK totiž čítá přes 18 tisíc dokumentů,“ uvedla vedoucí knihovny Fakulty tělesné kultury UP Marie Sýkorová.

Výstavu symbolicky zahájila vernisáž amatérské fotografické soutěže Tělo, pohyb, emoce, spojená s oceněním nejlepších snímků. Ceny jejich autorům předal čestný host

vernisáže, světověznámý fotograf prof. Jindřich Štreit (na snímku). „Oceňuji propojení studentů a pedagogů při podílení se na této akci a doufám, že soutěž bude pokračovat i v dalších letech. Přál bych si, aby to neleželo jen v zachycení sportovních výkonů, ale aby byl člověk zachycen v emocích, v radosti ze života,“ řekl J. Štreit v průběhu společenské události.

Vítězem soutěže se stal snímek Ivany Vadavičové Skáču dobře, skáču rád. Druhé místo obsadil Vilém Figalla se snímkem Zásah, třetí pak Roman Cuberek s fotografií Návrat. „Bylo docela těžké hodnotit jednotlivé fotografie. Neměli jsme totiž jasno, zda máme hodnotit podle ztvárnění zadaného tématu, či hodnotit jen danou fotografii,“ uvedl prof. Miroslav Janura z Katedry biomechaniky a technické kybernetiky FTK a zároveň předseda poroty. „Mám radost, že je na naší fakultě takový zájem i o projekty, které přesahují obvyklé studijní či pracovní povinnosti,“ těšilo pak pořadatele soutěže Tomáše Nohejla, studenta 2. ročníku oboru Management volného času.

Do soutěže se přihlásilo přesně 101 fotografů a jejich internetovou galerii zhlédlo přes 3000 návštěvníků. Výstavu podpořili mj. studenti PříF UP pod vedením dr. Jaroslava Vraštila z Katedry hudební výchovy PříF.

—lb-, —rp-, —map-, foto —jk-

Pět let v Bruselu očima bývalého eurokomisaře Vladimíra Špidly

„Společné evropské hodnoty existují a členské státy Evropské unie jsou si rovny. Ve všech jednáních se vždy hledá kompromis, protože nikdo z členských států nesmí tzv. prohrát,“ komentoval své zkušenosti PhDr. Vladimír Špidla, exkomisař v první Barrosově Evropské komisi pro oblast zaměstnanosti, sociálních věcí a rovných příležitostí. V rámci besedy Pět let v Bruselu, která se pod záštitou rektora UP prof. Miroslava Mašláneho uskutečnila 31. 3. v aule Filozofické fakulty UP, zhodnotil své pětileté působení v EU.

Cílem setkání, které připravila obecně prospěšná společnost EUTIS ve spolupráci s Eurocentrem Olomouc, Europe Direct Olomouc a Katedrou politologie a evropských studií FF UP, bylo co nejpoutavěji informovat o problematice Evropské unie.

V průběhu debaty, kterou moderoval Mgr. Jakub Dürr, prorektor pro zahraniční vztahy UP, se hovořilo např. o lisabonské strategii a jejím přínosu Číně. V této souvislosti z řeči exkomisaře např. vyplynulo, že díky evropské pomoci v oblasti vytváření sociálního systému, konkrétně v oblastech obrana bezpečnosti a zdraví při práci a důchodový systém, klesl v této zemi počet mrtvých v dolech na jednu třetinu. „Čína potřebuje systémy, jež tlumí sociální nerovnosti a Evropa má schopnost koordinovat sociální systém na úrovni kontinentu,“ komentoval svou pomoc čínské společnosti PhDr. V. Špidla, na jehož bedrech byla ještě nedávno v rámci EU oblast s obrovským portfoliem. Okrajově se debatě dotkli také Boloňského procesu, a to

především v souvislosti s projektem, jenž se zaměřuje na nové kvalifikace pro nová pracovní místa a s kterým samozřejmě úzce souvisí vzdělávací systém.

M. Hronová, foto M. Otava

Besedě předcházelo setkání s rektorem UP prof. Miroslavem Mašlánehem v jeho pracovně

Vejdovského olomoucký vědecký den pojeďnácté

V pořadí již 11. Vejdovského olomoucký vědecký den se uskutečnil 27. 3. v prostorách Právnické fakulty UP. Významného setkání předních českých sítnicových specialistů i ostat-

K účastníkům patřili mj. (zleva) doc. Jiří Řehák, CSc. (přednost Oční kliniky LF UP a FNOL), doc. Sosna, CSc. (Oční oddělení Fakultní Thomayerovy nemocnice s poliklinikou, Praha), MUDr. Petr Kolář, Ph.D. (Oční klinika LF MU a FN Brno), prim. MUDr. Ivan Fišer, Ph.D. (Oční klinika Cornea Lexum Praha)

ních oftalmologů se letos zúčastnilo 365 lékařů a 80 zástupců firem. Bylo předneseno 29 odborných sdělení, autory sedmi z nich byli odborníci z Oční kliniky LF UP a FNOL.

Během posledních let došlo k prudkému rozvoji léčebných možností u onemocnění sítnice a sklivce. Zejména je nutno zmínit léčbu věkem podmíněné makulární degenerace (onemocnění žluté skvrny), která je na prvním místě praktické slepoty v rozvinutých zemích v populaci na 65 let. Nyní lze u mnohých pacientů zastavit postup tohoto zákeřného onemocnění opakovanou injekcí léčebné látky přímo do sklivce.

Na závěr letošní konference doc. Šárka Pitrová, CSc., předsedkyně České oftalmologické společnosti, ocenila výbornou organizaci, odbornou kvalitu přednášek, disciplínu přednášejících při dodržování časového limitu a korektnost při diskusi. Náš dík patří zejména Konferenčnímu servisu UP, jmenovitě Jitce Hýbnerové a jejím kolegům, za příkladnou organizaci konference.

MUDr. P. Mičák, Oční klinika FNOL a LF UP
foto archiv sympozia

Tolstého dílo je živé i díky olomouckým slavistům

Velká literární témata přicházejí na pořad dne i zásluhou těch vědců, kteří jim věnovali svou pozornost. K tomu došlo na olomoucké univerzitě v souvislosti „s pracovním výročí“ prof. Miroslava Zahrádky, DrSc., jehož půl století ve službách olomoucké rusistiky a slavistiky patří k rekordům současného proměnného klimatu.

Katedra se rozhodla Zahrádkův přínos rusistiky připomenout malým sympoziem o Lvu Nikolajeviči Tolstém, na který pozvala osobnosti české rusistiky i hosty ze zahraničí. Téma malého sympozia bylo vybráno s ohledem na 100. výročí spisovatelova úmrtí.

Úvodní slovo prof. Zahrádky se týkalo jednak poznatků, které v něm probouzely zájem o velikána ruské literatury, jednak cest na místa, o nichž Tolstoj psal, a která Zahrádka vnímal právě v kontextu s uměleckým dílem. Připomenuta byla i velká plejáda českých překladatelů a mnoho literárních badatelů, kteří Tolstého dílo odpovědně analyzovali.

V druhé části malého sympozia přišel na pořad jednání jubilant Miroslav Zahrádka s oním neuvěřitelným „pracovním výročí“. Nešlo o pouhý zdvořilostní laudácia. Zahrádka byl především ceněn jako člověk, který – pokud byl po srpnu 1968 ještě ve funkci – snímal z jiných hříchy

vůči totalitě, zachraňoval, co zachránit bylo možno, a to jak na univerzitě samotné, tak i mimo ni. Cenné však bylo i to, že vždycky jednal jako vědec a dokázal ochránit výsledky badání před „tendenční“ aktualizací.

Bylo milé, že mnohé z toho bylo v sobotu 27. 3. na univerzitní půdě připomenuto. Olomouckým slavistům a rusistům se podařilo zorganizovat setkání, na němž nepřišel zkrátka ani Tolstoj, ani Zahrádka. -bk-, -red-

Šššššplhání aneb Jediné šplhání, které mají učitelé rádi

Cyril Svoboda besedoval se studenty UP

Předseda KDU-ČSL Cyril Svoboda byl dalším z hostů pravidelných debat pořádaných studenty Katedry politologie FF. V aule Filozofické fakulty probíhala v úterý 6. 4. debata opět podle ustáleného vzorce – nejprve měl host možnost pronést úvodní slovo, na které navazovaly dotazy z řad publika.

Cyril Svoboda se nejprve věnoval procesu a výsledku ratifikačního procesu Lisabonské smlouvy v ČR. Uvedl, že schválením dodatku k Lisabonské smlouvě, který má zabránit restitučním nárokům ze strany sudetských Němců, se ničeho podstatného nedosáhlo, protože tento dodatek bude platit nejdříve za tři roky, kdy bude vtělen do přístupové smlouvy s Chorvatskem. „Pokud byl dodatek schválen z tohoto důvodu, pak šlo o krok zcela zbytečný, protože nejméně tři roky ještě platit nebude,“ uvedl Svoboda. Zároveň dodal, že Česká republika žádný dodatek nepotřebuje, protože nároky sudetských Němců se v Lisabonské smlouvě nijak neřeší a smlouva pro jejich nároky prostor neotevřívá. Uvedl také, že smlouva byla schválena parlamentem bez dodatku, který tam byl přidán až po ratifikaci. „Parlament hlasoval o jiné smlouvě, než jaká byla nakonec podepsána, což je z hlediska ústavnosti špatné,“ vysvětlil Svoboda.

Druhým tématem bylo téma školství. Zde předseda KDU-ČSL přednesl názor, že školství má být elitní: „V praxi by to fungovalo tak, že stát by autoritativně rozhodl, které školy hodlá finančně podporovat. Rozhodně to nemůžou být všechny vysoké školy, jako doposud.“ Současný systém, kdy stát podporuje všechny vysoké školy, podle něj vede k tomu, že žádná z nich nemá dostatek financí. Podle jeho názoru by elitní školy měly být vybrány podle svého stáří, díky čemuž by se do seznamu elitních škol dostala mimo jiné například i Univerzita Palackého. Školné podle něj situaci ve školství nijak zvlášť nezlepší a jeho zavedení je reálné v horizontu čtyř let s tím, že by mělo zvýhodňovat pilné studenty a naopak postihovat ty, kteří dobu studia neúměrně protahují. Přijímací řízení by měly nahradit státní maturity, kdy by každý, kdo by zvládl těžší variantu maturit, měl automaticky nárok na přijetí na kterékoli vysoké škole.

Právě poslední myšlenka byla námětem většiny dotazů z publika, kdy mnozí tazatelé poukazovali na nejrůznější úskalí celého konceptu. Řeč ale také přišla i na preference strany, případné koaliciční partnery nebo zvýhodňování rodin s dětmi.

T. Chalupa, foto M. Otava

V úterý 30. 3. 2010 se setkali „šplhouni“ UP na 6. ročníku Přeboru UP ve šplhu na laně, který zorganizovaly Katedra sportů FTK a oddíl sportovní gymnastiky SK UP pro budoucí učitele tělesné výchovy, další studenty a zájemce. Závod absolvovalo: 65 mužů a 41 žen. Nejlepšího umístění mezi ženami dosáhla Simona Šustáková z FTK, která obsadila první místo v závodě 4 m volný styl, z mužů byli nejlepší Denis Grohman v závodě 4 m bez přírazu a Matouš Turek v závodě 8 m bez přírazu (oba rovněž z FTK). Exhibičně vyšplhal držitel světového rekordu ve šplhu na 8 metrovém laně Aleš Novák, také student FTK.

Mgr. V. Hyklová, Oddělení gymnastiky a úpolů, Katedra sportu FTK, foto archiv autorky

Katedra matematiky Pedagogické fakulty UP
ve spolupráci se Společností učitelů matematiky
Jednoty českých matematiků a fyziků pořádá
14. vědeckou konferenci s mezinárodní účastí

Matematické vzdělávání v kontextu proměn primární školy

Cílem konference je prezentace původních výsledků vědeckovýzkumné a odborné práce v oblasti matematiky a didaktiky matematiky, zaměřené na aplikaci v primárním matematickém vzdělávání a ve vysokoškolské přípravě učitelů. Konference se koná **28.–30. 4. 2010 v prostorách Pedagogické fakulty UP**, Žižkovo nám. 5.
Bližší informace viz <http://eme.upol.cz/>.

Fakulta tělesné kultury UP a Regionální atletický svaz zvou na
Přebor Univerzity Palackého: PUP 2010

Závody proběhnou **ve středu 28. 4. od 15.00 hod. na atletickém stadionu TJ Lokomotiva Olomouc**. Přihlásit se mohou jak registrovaní, tak neregistrovaní závodníci. Atletické oddíly přihlašují své závodníky přes webovou stránku ČAS www.atletika.cz, a to od 23. 4. do 27. 4. Neregistrovaní závodníci se mohou přihlásit na email akol@centrum.cz; zaregistrovat se je rovněž možné přímo na atletickém stadionu AK Olomouc v závodní kanceláři od 13.45 do 14.45 hod. Soutěžit se bude v **disciplínách**: ženy – 60 m, 100 m, 150 m, 300 m, 1 500 m, 100 m př., výška, dálka, koule, disk, oštěp; muži – 60 m, 100 m, 150 m, 300 m, 1 500 m, 110 m př., výška, dálka, koule, disk, oštěp. Organizátoři srdečně zvou všechny příznivce atletiky.

Nabídka Akademik sport centra UP pro děti

Pracovníci Akademik sport centra UP připravili na léto 2010 řadu zajímavých pobytových akcí. Vybrat si lze podle zájmů a věku dětí z následující nabídky: pro děti od 6 do 11 let *Tábor v Říši divů*; pro děti od 6 do 11 let *Alenka v Říši divů*; pro děti od 6 do 14 let *Výtvarný tábor s Večerníčkem*; pro teenagery od 12 do 16 let *Cestou necestou za Řeckými Bohy aneb tajuplná cesta na Olymp*. Další informace viz www.upol.cz/fakulty/zarizeni-a-sluzby/akademik-sport-centrum/akce-pro-deti/.

Děkan Filozofické fakulty UP vypisuje
výběrové řízení na obsazení místa

tajemnice/tajemníka Filozofické fakulty UP

Požadavky: VŠ vzdělání ekonomického, manažerského nebo právního směru; odborná praxe u jednoho zaměstnavatele minimálně 5 let; kompetence pro vedení pracovníků; orientace v uvedených právních normách: Zákon o vysokých školách, Občanský zákoník, Obchodní zákoník, Zákon práce, Zákon o účetnictví, Zákon o dani z přidané hodnoty, Zákon o daních z příjmu právnických a fyzických osob apod.; Schopnost koncepční práce v oblasti financování, tvorby rozpočtu a investiční výstavby; zkušenosti se softwarovými produkty pro ekonomickou a personální agendu (přednostně SAP); výhodou je znalost softwarových aplikací pro studijní informační systém (např. STAG); zkušenosti z oblasti daňového poradenství a auditorské činnosti vítány; znalost anglického jazyka výhodou; organizační schopnosti, vysoké pracovní nasazení; morální a občanská bezúhonnost;
Nabízíme: inspirativní pracovní prostředí; motivující finanční ohodnocení

Předpokládaný nástup: 1. 7. 2010

Přihlášky do výběrového řízení, doložené strukturovaným životopisem, dokladem o dosaženém vzdělání, přehledem odborné praxe a výpisem z evidence Rejstříku trestů ne starším než tři měsíce, zasílejte nejpозději **do 7. 5. 2010** na adresu: UP Olomouc – Filozofická fakulta, personální oddělení, Křížkovského 10, 771 80 Olomouc.

„Těšila mě spolupráce s kolegy, pro které je práce na univerzitě posláním“

Oddělení komunikace RUP má od února tohoto roku o jednoho člověka méně. Na tom by nebylo nic tak převratného, pokud by ovšem tím člověkem nebyl PhDr. Tomáš Hrbek, bývalý kancléř a později pracovník pověřený komunikací s absolventy. Je to člověk, který je opravdovou studnicí znalostí o univerzitě a který bude jistě chybět nejen našemu oddělení, ale i celé naší alma mater. Lidí, jako je on, je totiž málo. Před jeho odchodem do penze jsme se rozhodli položit mu ještě pár otázek:

Jak dlouho jste působil na olomoucké univerzitě?

Když nepočítám externí výuku na Katedře českého jazyka na PdF v osmdesátých letech, tak od roku 1990. Na univerzitu mne tehdy povolal docent Jiří Stýskal, který po sametové revoluci obnovoval na Filozofické fakultě Katedru uměnovědných oborů, nastoupil jsem v srpnu 1990. Jiří Stýskal byl v šedesátých letech minulého století mým učitelem na Katedře bohemistiky. Spojoval nás zájem o divadlo.

Nejvíce jste se zapsal do povědomí jako kancléř rektora. Jak jste se na tento post dostal?

Ještě než jsem stačil nastoupit, volala mi sekretářka rektora paní Wernerová do Mariánských Lázní, kde jsem byl na dovolené, zda bych přijal nabídku odejít na půlroční stáž do Londýna. Rektor Josef Jařab totiž nedlouho předtím doprovázel prezidenta Václava Havla na jeho cestě do Velké Británie, jejímž doprovodným efektem bylo zřízení Masarykova stipendia financovaného Londýnskou univerzitou. Rektor Jařab využil této příležitosti a získal stipendium pro pět zaměstnanců UP. 17. listopadu 1990, při prvním výročí sametové revoluce, jsme se zúčastnili přednášky o změnách v československém vysokém školství, kterou měl rektor Jařab v Oxfordu. Po přednášce se s námi stipendisty setkal a pokračovali jsme v diskusi zejména o vývoji na UP. Po návratu z Londýna mi jednou sobotu volal rektor domů, že na středu dohodl představení bratislavského divadla InTheatre do auly FF. Požádal mne, abych se postaral o propagaci, zajištění satny pro účinkující a vše další, co souvisí s produkcí. Přes Šibeníční termín se mi s pomocí paní Wernerové podařilo aulu naplnit a představení proběhlo natolik úspěšně, že divadlo InTheatre uspořádalo ještě několik dalších představení. Nedlouho poté jsem byl rektorem vyzván, abych se do 48 hodin rozhodl, jestli chci pro něho pracovat jako kancléř. Nabídku jsem přijal a pan rektor mě uvedl do funkce na Akademickém senátu UP.

Co práce kancléře obnáší, jaká je její náplň?

Náplň práce se postupně vyvíjela. Zpočátku jsem byl na Rektorátu zaměstnán na poloviční úvazek souběžně s úvazkem učitele na FF. Brzy se ukázalo, že obě práce nelze zvládnout, že práce kancléře je na plný úvazek.

Pozice kancléře před listopadem 89 na československých vysokých školách neexistovala. Zavedl ji rektor Jařab na UP, postupně se v různých modifikacích rozšířila na další vysoké školy. Byl jsem pověřen koordinací práce všech neekonomických oddělení Rektorátu, tj. sekretariátu rektora, právního oddělení, zahraničního oddělení, spisovny, tehdejšího oddělení rozvoje, archivu, podatelny, referátu civilní ochrany a referátu BOZP. K tomu brzy přibyla redakce Žurnálu UP, později Konferenční servis. Kancléř rovněž řídil po administrativní stránce sekretariáty prorektorů. Obsahovou náplň práce samozřejmě určoval rektor s prorektory. Kancléř spolu se sekretariátem rektora dohlížel na plnění úkolů a dodržování termínů přijatých na grémiích rektora. Navíc podával informace všeho druhu, a to jak dovnitř univerzity, tak vně. Důležité pro výkon této části práce byla na jedné straně účast na všech oficiálních a často i neoficiálních jednáních a setkáních rektora, na straně druhé pravidelné věcné společné porady s vedoucími oddělení spadajícími pod kancléř rektora.

Ze své pozice jste mohl dlouhodobě sledovat vývoj univerzity. Jak byste jej zhodnotil?

Vývoj univerzity v číslech lze vysledovat z výročních zpráv. Zásadní vklad pro rozvoj univerzity po sametové revoluci přineslo šťastné období na začátku 90. let, kdy se mimořádné historické okolnosti setkaly s mimořádnou osobností Josefa

PhDr. Tomáš Hrbek vystudoval anglistiku a bohemistiku na FF UP. Na olomoucké univerzitě byl od 90. let vedoucím kanceláře rektora. Předtím působil jako pedagog na Filozofické fakultě a Pedagogické fakultě. V roce 2007 se stal pracovníkem pověřeným udržováním kontaktů s absolventy. Je také předsedou Nadace Otto a Emy Roger-Sieglových, místopředsedou Nadačního fondu obětí holocaustu v Praze a členem Rady Federace židovských obcí.

Jařaba v čele univerzity. Ten využil svůj kredit a manažerské schopnosti v maximální míře. Tehdy byla také jasná vize, kterou s rektorem sdílel nejen jeho tým, ale byla součástí obecného povědomí univerzitní obce. To mi dnes chybí stejně jako sebereflexe univerzity, jejíž nedostatek se odráží v nevyužitých závěrech auditů.

Zažil jste všechny dosavadní polistopadové rektory. Dají se nějak srovnat?

Srovnávat se jistě dají. Záleží na přístupu. Pro mne jsou důležitá tato kritéria: osobní nasazení ve prospěch univerzity, odolávání korupční atmosféře ve společnosti, otevřenost, odvaha k rozhodnutím a přijímání osobní odpovědnosti za jejich důsledky.

Struktura a systém řízení se za tohoto vedení změnil, došlo ke zrušení IC a dalších jednotek. Jak jste vnímal tyto změny?

Výsledky změn, které proběhly v posledním volebním období, byly v roce 2009 součástí zkoumání procesního auditu. Ten posoudil jejich dopad jistě kvalifikovaněji, než bych to mohl formulovat já. Za sebe považuji za nešťastné, v jakém pořadí se změny realizovaly. Totiž hned na začátku funkčního období, v roce 2006, se rozhodlo o změnách, ale teprve v roce 2008 se provedl audit procesů, do nichž jsou pracoviště rozpuštěného Informačního centra, a nejen ony, zapojeny. Praktickým důsledkem je, že řada fungujících procesů se narušila. Celou řadu věcí, které měly zaběhnouty algoritmus, je třeba řešit neformálními osobními kontakty mimo řídicí struktury. Bohužel se za celou dobu nepodařilo nahradit původní pořádek novým: dodnes například není k dispozici organizační řád Rektorátu.

V době, kdy jste byl kancléřem rektora Dvořáka, vzniklo Oddělení komunikace (tehdy se tak ještě nejmenovalo), jehož jste byl prvním vedoucím. Donesla vám jste byl jeho součástí v pozici pracovníka věnujícího se absolventům. Jak vidíte vývoj OK, co se změnilo od dob jeho zrodu?

Nejdřív upřesnění. Nebyl jsem kancléřem rektora, ale vedl jsem kancelář rektora Univerzity Palackého, jejíž součástí slouží univerzitě. A právě myšlenku univerzity jako společenství, v němž studenti získávají vedle kvalifikace ve specializovaném oboru i univerzálnější vhled do jiných oblastí vědy, kultury a věcí obecných, od svého začátku propagoval Žurnál UP, první komunikační prostředek polistopadové doby. Od svého založení v roce 1990 zůstává Žurnál unikátním perličkou mezi vysokoškolskými časopisy. Potřeba nových funkcí komunikace pak postupně narůstala. Pamatuji si na

Dokončení na str. 5

Jak lze také komponovat: Pomocí mobilů a notebooků

Mobilní telefony, MP3 přehrávače, případně i další elektronika dnes patří k běžné výbavě dětí a studentů. V této souvislosti přinesl zajímavou inspiraci workshop, který ve dnech 23. a 24. 3. vedl na Katedře hudební výchovy PdF UP rakouský skladatel, hudebník, improvizátor a „hudební kutil“ prof. Josef „Seppo“ Gründler (FH Joanneum Graz). Zaměřil se především na možnosti komponování hudby s pomocí drobných elektronických zařízení, zvláště mobilů a počítačů.

Workshop, jehož se zúčastnila početná skupina studentů, doktorandů i vyučujících z Pedagogické i Filozofické fakulty, nastínil zejména nové možnosti, jak lze tyto přístroje využít i při kreativní práci s dětmi všech věkových kategorií přímo v rámci hodin hudební výchovy.

V první fázi si účastníci vyzkoušeli, co vše lze vytvořit s pomocí mobilního telefonu. Tato dnes již běžná součást našeho všedního života v sobě skrývá velký hudebně kreativní potenciál. Zvuky tlačítek, vyzváněcí tóny a melodie a především možnost záznamu, s jehož pomocí lze nahrát a použít jakýkoliv zvuk, poskytují značný prostor pro tvůrčí fantazii. Kombinací těchto zvuků a lidského hlasu vznikla i první společná kompozice. Druhá kompozice pak byla vytvořena pomocí laptopů s využitím programu „pure data“, který prostřednictvím jednoduchého programovacího jazyka umožňuje generování digitálního zvuku (či hluku) a experimenty s ním.

Školení CVT pro zaměstnance UP

Centrum výpočetní techniky nabízí průběžně po celý rok školení zaměstnanců UP a to např. v následujících oblastech: mail - elektronická pošta Outlook Express (základy), možnosti WebMailu; courseware; SAP; STAG; MS Windows; MS Word; MS Excel; MS PowerPoint a další. Na školení je potřeba se závazně domluvit a projednat jeho obsah. V případě zájmu lze vypsát termín. Probíhá v učebně CVT (Biskupské náměstí 1 – Zbrojnice), *Bližší informace o aktuálních školeních podá Eliška Jurášová (eliska.jurasova@upol.cz), CVT UP.*

„Těšila mě spolupráce ...“

zavedení předchůdce dnešní podoby internetu, na Gopher, který po obsahové stránce obsluhoval ředitel archivu PhDr. Pavel Urbášek. Dnes jsou webové stránky nepostradatelným nástrojem, který plní i zpravodajskou funkci. Tak se osamostatňovaly s narůstajícími nároky i další funkce PR, jako příprava propagačních a informačních materiálů atd. Potřeba sladit PR funkce vedla v roce 2005 k řízené diskusi, které se zúčastnili prostřednictvím svých předávaných všechny fakulty. V pracovní skupině, kterou jsem vedl, byli rovněž zástupci univerzitních redakcí a oddělení řízení. Výsledkem byl projekt oddělení komunikace UP. Dnešní podoba tehdejšímu projektu v podstatě odpovídá. Oddělení přibralo ještě komunikaci s absolventy a ve spolupráci s audiovizuálním střediskem organizaci přímých přenosů z významných univerzitních akcí. Podílí se na některých edičních počinech přesahujících rámec propagace, organizuje Dny evropského dědictví na UP, účastní se přípravy veletrhů studijních programů atd.

Za zmínku stojí, že jsme po vzoru evropské organizace vysokoškolských PR pracovníků EUPRIO (European Universities Public Relations and Information Officers) v roce 1999 založili v Olomouci neformální platformu pro výměnu zkušeností mezi českými a slovenskými kolegy CASPRIO, jejíž webové stránky spravuje redaktor webu UP.

Co by se mělo/mohlo do budoucna zlepšit ve fungování Oddělení komunikace, kam by se podle vás mělo ubírat?

Jsem rád, že se podařilo Oddělení komunikace konsolidovat. Pracovní atmosféra je na tomto pracovišti v současné době výborná. Přispívá k tomu sdílení společného cíle a otevřená diskuse v rámci pravidelných porad. Další směřování by se mělo řídit především potřebami univerzity, které bude formulovat její vedení. Jsem přesvědčen, že současný tým je připraven na ně pružně reagovat. Stojí před nimi jeden úkol, který se za celou polistopadovou dobu nepodařilo splnit, a to je zavedení jednotného vizuálního stylu.

Vytváření týmových kompozic bylo doplněno základními informacemi o zvuku a jeho vlastnostech, jeho digitálních formách a možnostech jeho zpracování. Zaznělo i pár slov k historii (vývoj prvních elektronických nástrojů, musique concrète, samplý a další experimenty) i současnosti elektronické hudby (tvorba DJs, hudba k videohram, hudební software); nechyběly ani konkrétní hudební ukázky.

Dvoudenní workshop byl úspěšně zakončen společným koncertem v Kapli Božího těla v UC UP. V jeho první půli zazněly zmíněné studentské kompozice. V druhé půli se představil profesor Gründler s vlastní improvizovanou skladbou s názvem „Tun was geschieht“ („Dělat, co se děje“), vytvářenou přímo na pódiu pomocí laptopu a elektrické kytary. Svým vystoupením dokázal, že dnešní možnosti práce se zvukem nemají prakticky žádné hranice.

–gv-, –red-, foto archiv KHV

Dokončení ze str. 4

Jakým směrem se bude nebo by se měla univerzita ubírat a co byste poradil nově zvolenému rektorovi?

Nemyslím si, že bych mohl panu rektoru Mašláňovi jakkoliv radit. Přejí mu, aby se mu v obtížném období, které ho čeká, vedlo co nejlépe. Aby se mu dařilo získat pro své záměry širokou podporu zevnitř univerzity i od partnerských subjektů. Oddělení komunikace mu jistě bude nápomocno.

Co vás osobně nejvíce potěšilo za celou dobu, co jste působil na UP?

Velmi mě těšilo setkávání a spolupráce s kolegy, pro které je práce na univerzitě posláním. A jsem rád, že je jich velká většina.

Co vás nejvíce zklamalo?

Nemohu říct, že by mne něco zklamalo. Mrzela mne nedůvěra části končího managementu UP k zaměstnancům Rektorátu a nedocení jejich práce.

S jakými pocity jste odcházel do zaslouženého důchodu? A těšil jste se na něj?

Ono to s tím „zaslouženým důchodem“ není tak žhavé. Naplno se věnuji své další práci jako člen představenstva Židovské obce Olomouc, pro kterou rediguji měsíčník, starám se o webové stránky a organizuji kulturní program. Jsem rovněž předsedou Nadace Otto a Emy Roger-Sieglových, místopředsdou Nadačního fondu obětem holocaustu v Praze a členem Rady Federace židovských obcí.

Nechci samozřejmě ztratit kontakt s univerzitou. Pojím mne s ní nejen zaměstnanecký poměr v posledních letech, ale i studijní léta, kdy byli mémi učiteli na anglistice kromě jiných Josef Jaiřab, Jaroslav Pepmík a Jaroslav Macháček, na bohemistice Eduard Petrů, Jiří Skalička, Jiří Stýskal, Josef Galík, Miroslav Komárek – a především Oldřich Králík, konzultant mé rigorózní práce. Těším se spíš na příležitostnou spolupráci.

Ptal se T. Chalupa, foto na str. 4 archiv ŽUP

IFMSA CZ Olomouc a Centrum pro výuku cizích jazyků LF UP ve spolupráci s Lékaři bez hranic pořádají
19.–30. 4. v prostorách Teoretických ústavů LF UP

výstavu fotografií Jana Šibíka Zapomenuté světy / Forgotten Worlds

Jan Šibík navštívil v září 2007 projekt Lékařů bez hranic na léčbu opomíjené nemoci kalaazar v Keni a zdravotní středisko v uprchlickém táboře v severní Ugandě. Objektívem zachytil dva světy: prvním je život s „černou horečkou“ v oblasti zvané Západní Pokot, druhý vypráví osudy vnitřně vysídleného obyvatelstva severní Ugandy.

Zahájení výstavy se uskuteční 20. 4. v 16 hod. ve Velké posluchárně TÚ LF UP.

Doprovodnou akcí výstavy bude **projekce filmu Invisibles / Neviditelní** – „příběhy těch, na něž všichni zapomněli, očima pěti světových režisérů“, která proběhne **27. 4. v 16 hod. ve Velké posluchárně TÚ LF UP.**
Více informací viz <http://cja.upol.cz/>.

Katedra bohemistiky FF UP
zve na další pokračování cyklu
autorských besed a čtení

Ex libris: spisovatel Pavel Kohout

Host Lubomíra Machaly představí svůj nový román *Cizinec a krásná paní*, ale je připraven besedovat o všem, co vás zajímá. Uskuteční se **20. 4. od 13.00 hodin v aule Filozofické fakulty UP.**

Pozvánky Konfuciovy akademie UP

Ve spolupráci s Vědeckou knihovnou v Olomouci připravila Konfuciova akademie UP **výstavu současných čínských publikací 8.–30. 4. ve Vědecké knihovně Olomouc.** V pondělí **19. 4. se od 18.30 hod. ve Velké učebně FF UP koná přednáška PhDr. Lubici Obuchové** na téma *Naši krajané v Šanghaji aneb Z málo známé minulosti vzájemných vztahů. Nové lekce a termíny vaření čínské kuchyně: Domácí recepty předsedy Maa – 28. 4. 17.00 hod.; Shousi aneb usuši si své suši – 12. 5. od 18.00 hod.* *Bližší informace viz <http://konfucius.upol.cz/>.*

Rektorát Univerzity Palackého v Olomouci

přijme správce/kyni e-learningových systémů

Pracovní náplň: správa centrálního LMS na UP a zabezpečení komunikace s dodavatelem; správa, redakce a tvorba obsahu e-learningového portálu e-learning.upol.cz a elektronického časopisu Education with Internet Technology; vývoj a testování aplikací na podporu e-learningu; podpora při tvorbě e-learningových kurzů.

Požadujeme: VŠ vzdělání technického zaměření; znalost technologií a uznávaných standardů pro tvorbu webového obsahu a sdílení e-learningových obsahů (protokol http, značkovací jazyky HTML a XML, stylové jazyky CSS, XSLT, skriptovací jazyky PHP + JavaScript, databázové technologie a jazyk SQL, základní znalost standardu SCORM); nejméně tříleté zkušenosti s vývojem internetových vzdělávacích systémů; praxi v oboru redakce webových stránek; znalost anglického jazyka alespoň na úrovni četby technické dokumentace; komunikativní dovednosti, reprezentativní vystupování.

Nabízíme: možnost stabilního zaměstnání; příležitost k seberealizaci a osobnímu růstu; práci na celý úvazek; nástupní mzdu 15 260 – 18 260 Kč měsíčně; možnost zvýšení mzdy osobním příplatkem a odměnami.

Předpokládaný nástup: 1. 6. 2010.

Písemné nabídky se zdůvodněním zájmu o tuto práci, strukturovaným životopisem a kopií dokladu o vzdělání zasílejte **do 22. 4. 2010** na adresu: Rektorát Univerzity Palackého v Olomouci, personální oddělení, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc. Případně další informace podá: PhDr. Jiří Pospíšil, Ph.D., ved. odd. podpory dalšího vzdělávání, tel. 585 631 124, e-mail: jiri.pospisil@upol.cz.

25FPS

internetový měsíčník o filmu

25 snímků za sekundu – 25 Frames Per Second – přesně taková je rychlost, kterou se nám před očima mění obrazy při sledování filmů. Je to ale i příhodný název

internetového časopisu o filmu, který vzešel ze studentského prostředí Kaedry divadelních, filmových a mediálních studií FF UP.

Adresa www.25FPS.cz není na internetu tak docela nováčkem. Na konci roku 2006 se o tomto projektu teprve rodily představy, už na jaře 2007 vyšlo první číslo a od té doby se jich v archivu nashromáždilo 35. Tvůrčím jádrem byla trojice Lukáš Gregor (projektový manažer), Jiří Mühlfait (grafik) a Kateřina Šteidlová (zástupce šéfredaktora). Vymysleli časopisu název, obsahové zaměření a uvedli jej do chodu.

Původní koncept se však od současného v mnohém liší. Časem autoři upustili od cíle svým čtenářům poskytovat něco jako filmovou výchovu a ubýlo tak rubrik a textů s čistě didaktickým zaměřením. Naproti tomu se začali věnovat více českému a světovému filmu, zejména pak nepřilís známým dílům (například těm, které se nedočkaly svého uvedení v českých kinech) a po roce existence zahájili také spolupráci na různých festivalech, přehlídkách nebo přinášeli profily tuzemských nakladatelů.

V nynější době se časopis skládá ze čtyř hlavních sekcí. První z nich – Téma – se snaží komplexněji představit vybrané filmové fenomény – konkrétní žánry, cykly nebo osobnosti. Například aktuální číslo se důkladně věnuje tvorbě režiséra Akiry Kurosawy a klasickému japonskému filmu. Sekce Český a Světový film jsou rozděleny na pravidelné rubriky s rozhovory, analýzami, portréty a recenzemi, které reflektují aktuální dění ve světě filmu. Poslední sekce Rozhledy patří seriálům, komiksům nebo přináší reportáže z festivalů a přehlídek.

Každý čtenář má možnost články komentovat a hodnotit. Na stránkách se zobrazuje, které jsou nejčtenější a pod označením „portrét/analýza měsíce“ lze mezi nimi najít favority redakce.

Autory článků jsou nejčastěji studenti a absolventi filmových věd. Nicméně ani pedagogové a externisté jako posila nejsou výjimkou. Vedení je oslovuje hlavně v případech, kdy má zájem o konkrétní článek či recenzi anebo chce zařadit do repertoáru něco z okrajovějších oblastí kinematografie a je k tomu potřeba názoru fundovaného odborníka. Zároveň je ale redakce přístupná taktéž začínajícím pisatelům, čerství studenti filmových věd mají možnost publikovat i bez toho, aniž by měli předchozí zkušenosti.

Lukáš Gregor, který byl u zrodu i proměn 25FPS, hodnotí současný stav pozitivně. Sice si je vědom rezerv, které časopis má, protože vzniká „pouze“ z čiré radosti a ve volných chvílích, motivací k pokračování je podle něj však dost: „Těší nás, že desítky tuzemských akcí, a to i těch mezinárodních významu, s námi počítají coby s mediálními partnery, oslovují nás, nebo neváhají s námi spolupráci navázat – a mnohdy nezůstává jen u mediální podpory. Rozjiždíme i semináře pro střední školy, organizujeme v rámci Academia film Olomouc festival V.R.E.D. – přehlídku amatérských filmů studentů UP, připravujeme e-nakladatelství studentských textů. Plánů je pochopitelně spousta, ale možnosti bohužel velmi omezené.“

(Více na www.25fps.cz)

A. Vyvíjalová

Oprava a omluva

V minulém čísle Zurnálu UP (č. 21/19, 2. 4.) v pozvánce na zahájení festivalu Americké jaro 2010 v Olomouci (str. 2) bylo omylem chybně uvedeno jméno kulturního ataše Velvyslanectví USA v ČR. Jeho správné znění je David J. Gainer. Za chybu se jemu i čtenářům omlouváme. Redakce

Do Olomouce se vrací studentský

Majáles Univerzity Palackého

Studentům nejstarší moravské univerzity dlouhou dobu chyběl jejich tradiční svátek majáles. Svátek, který by pořádali studenti pro studenty a jenž by na akademickou půdu vrátil zpět tradici této májové oslavy. V pondělí 3. května 2010 od 14 hodin začnou posluchači s přepisováním této historie: nádvoří Tereziánské zbrojnice na Biskupském náměstí a další místa univerzity budou po dlouhé době hostit majáles, který nabídne nejen volbu krále majálesu a tradiční průvod v maskách, ale i bohatý doprovodný program. Záštitu nad akcí převzal rektor UP prof. Miroslav Mašláň, CSc. Univerzita pak iniciativu studentů podpořila i finančně.

Síly na přípravě a pořádání akce spojily desítky studentů napříč fakultami a obory. „Ve spolupráci se studentskými organizacemi jsme se rozhodli navrátit do Olomouce nefalšovaný studentský majáles. Tedy nekomerční akci, kterou organizují studenti pro studenty s cílem vytvořit majáles jako oslavu jara, mládí a akademických svobod. Chceme dokázat, že spolupráce mezi studenty z různých oborů a z různých fakult je nejen možná, ale také účinná a ku prospěchu Univerzity Palackého,“ dodal Ondřej Martínek, koordinátor projektu.

Král Majálesu UP povede průvod na Zbrojnici

Jedním z hlavních bodů programu bude volba krále Majálesu UP 2010 a následný průvod mask centrem města Olomouce. Středobodem kulturní části programu se následně stane nádvoří Tereziánské zbrojnice. Studenti, ale i široká veřejnost se mohou těšit na vystoupení nejen olomouckých kapel, ale také na divadelní představení a bohatý doprovodný program. Ten nabídne návštěvníkům majálesu výstavy, workshopy, prezentace studentských organizací a studentských aktivit, burzu skript či prezentaci Transfúzního oddělení FNO. Součástí programu budou také nejrůznější soutěže, například o nejlepší masku či nejdelší májový polibek.

Myšlenku návratu studentského majálesu na akademickou půdu podpořila i ředitelka univerzitní knihovny, jež sídlí v prostorách Zbrojnice: „Potěšilo mě, že se studenti odhodlali za podpory UP k tak velké akci. Jsem přesvědčena, že Majáles k univerzitě i k univerzitnímu městu patří. Jsem tedy nakloněna myšlence studentského Majálesu UP i jeho situování do prostor nádvoří Zbrojnice,“ řekla RNDr. Danuše Lošťáková.

Na Facebooku o majáles projevil zájem 2 500 studentů

Organizátoři těší i velký zájem o akci ze strany studentů. Po rozeslání pozvánek na síti Facebook potvrdilo nebo možná potvrdilo účast na majálesu během prvního týdne přes 2.500 mladých lidí a jejich počet neustále narůstá. Majáles bude probíhat na nádvoří Zbrojnice, kde bude situována hudební scéna. Doprovodný program se pak bude odehrávat v areálu Filozofické fakulty a Rektorátu UP na Křížkovského ulici. Afterparty se uskuteční v partnerských klubech 15 minut a U-klub. Vstup na všechny akce (vyjma koncertu skupiny N.O.H.A. v U-klubu) je zdarma.

O organizaci Majálesu UP 2010 se stará více než desítky studentských spolků a dalších institucí: Studenti UP, o.s., Divadlo Konvikt, o.s., ESN UP, o.s., Asociace studentů speciální pedagogiky, o.s., AIESEC Olomouc, Vysokoškolské katolické hnutí Olomouc, Česká asociace studentů psychologie, o.s., POSPOL, o.s., Spolek mediců LF UP, o.s., Studentské křesťanské hnutí Olomouc, o.s., Bud'Geo, o.s., iniciativa Pomáháme pomáhat či Cech invalidů střeoevropské historiografie, o.s. Každý, kdo má zájem nějakým způsobem k vydařenému majálesu přispět, pak může psát na ondrej.martinek@upol.cz. K. Fišarová

Výše poplatků za překročení standardní doby studia byla změněna

Po jednání rektora UP s děkany jednotlivých fakult se od 17. 3. 2010 změnila výše penalizace při překročení standardní doby studia. Oproti předešlým letům, kdy se základní suma 15 000 Kč násobila koeficientem náročnosti jednotlivých oborů, byla pro rok 2010/2011 určena pevná částka 30 000 Kč bez ohledu na studijní obor.

Základní částku určí každý rok MŠMT, dále pak probíhají mezifakultní diskuse a s ohledem na specifika univerzity se stanoví výše částky.

Pro ekonomicky náročné obory se jedná o celkové snížení. Například obor Zubní lékařství vyšel při překročení standardní doby studia (při násobení koeficientem 3,5) na 104 000 Kč ročně.

Poplatky studenti často nazývají školným, ale jak uvedl prorektor UP pro studijní záležitosti doc. V. Zouhar, jde

o nepřesnou formulaci: „Samozřejmě, že se o žádná školné nejedná, to by ani nebylo možné. Poplatky za nadstandardní délku studia definuje zákon o vysokých školách z roku 1998 v paragrafu 58. Tento zákon vysoké školy ukládá v odstavci 3 stanovení poplatků při překročení standardní délky studia v bakalářských nebo magisterských studijních programech. To znamená, že vysoká škola je v těchto případech povinna stanovit poplatek, jehož smyslem je pouze to, aby studenti studovali po standardní délku studia. Zároveň je třeba zdůraznit, že rovněž zákon upravuje způsob nakládání s těmito poplatky, a to, že jsou příjmem stipendijního fondu.“

Cílem této změny je také efektivně motivovat studenty k respektování standardní délky studia. UP do budoucna plánuje vytvořit systém, který by účinněji informoval a upozorňoval na její překročení. R. Hášová

Základní kameny hmoty ...

jmenovaný je zároveň se svými rozměry 44 x 22 x 22 metrů a váhou sedm tisíc tun největším detektorem v historii. Účelem detektorů je zachytit co nejvíce produktů (částic), které vznikly při srážkách mezi urychlenými protony nebo ionty olova. „S čím větší energií se částice srazí, tím více ukrytých vlastností a projevů hmoty se před námi odhalí. Na vyhodnocování dat z experimentů se bude podílet přes dva tisíce postgraduálních studentů po celém světě,“ řekl dr. Libor Nožka. „Česká republika se aktivně podílí na experimentech probíhajících na LHC. Nejvýznamnější roli hrají Akademie věd ČR, zejména Fyzikální ústav AV ČR, ČVUT Praha a Matematicko-fyzikální fakulta UK v Praze. Od července 2008 je členem projektu ATLAS i Univerzita Palackého, na řešení projektu se podílí pracovníci Společ-

Dokončení ze str. 1

né laboratoře optiky UP a Fyzikálního ústavu AV ČR. Naše skupina je zapojena do simulací a měření a vyhodnocování dat na tzv. předřazeném detektoru ALFA, který je určen pro absolutní kalibraci luminozity (intenzity) protonových svazků pro detektor ATLAS,“ dodal vědec z UP.

Přínos z výzkumného programu na LHC má také český průmysl, který dodal konstrukční díly a zařízení v ceně přes 316 milionů Kč.

V první fázi programu poběží LHC podle plánu nepřetržitě osmkrát až čtyřicet měsíců. Po tuto dobu budou na jednotlivých detektorech z experimentů načítány a vyhodnocovány data. Poté bude urychlovat – před jeho dalším spuštěním – odstaven z důvodů údržby.

Ve spolupráci s Mgr. L. Nožkou, Ph.D., připravila M. Hronová

Antropologický slovník aneb Co by mohl o člověku vědět každý člověk

Česká odborná i laická veřejnost dostala velmi užitečný a potřebný vánoční dárek. Tím darem je obsáhlý a důkladný Antropologický slovník vydaný péčí vedoucího kolektivu prof. Jaroslava Maliny, antropologa z Přírodovědecké fakulty MU v Brně a neuvěřitelně početného kolektivu autorů, specialistů na různé oblasti.

Jedním z kladů slovníku je, že je, dle mého soudu, jedním z prvních věcných dokumentů, který u nás plní podmínky podpory vzdělanosti prostřednictvím bezplatných informačních zdrojů na internetu podle takzvané Berlínské deklarace z roku 2003.

Slovník je vydáván ve zkrácené verzi s vybranými hesly knižně. Perlou jsou vtipné a text kongeniálně rozšiřující kresby renomovaného kreslíře Vladimíra Renčina. Součástí slovníku je CD, na kterém je všech 20 tisíc hesel. Slovník je navíc zdarma dostupný v elektronické verzi na výše uvedené adrese. Takto zakotvená publikace má výhodu plné citovanosti zde získaných dat.

Vlastní kniha slouží jako vstup do slovníku, přináší předmluvu se základními informacemi o koncepci díla a vybraná hesla. Následuje bibliografie a cizojazyčné resumé.

Považuji slovník za univerzální dílo, obecně i konkrétně pokrývající veškerou lidskou činnost. V čem může být slovník užitečný pro chemiky, biochemiky, molekulární biologie a jiné obory zkoumající molekulární podstatu života?

V první řadě je to všeobecné rozšíření znalostí o vědních oborech, jen zdánlivě nepříbuzných.

Citace z úvodu slovníku: „Moderní antropologie (z řečtiny: anthrōpos, „člověk“, logos, „věda“ = „věda o člověku“) je interdisciplinární vědecký obor hledající odpovědi na základní otázky lidského rodu „Odkud jsme? Jácí jsme? Kam jdeme?“. Vychází z poznání, že lidé a lidská společnost, jejich vznik, vývoj a proměny jsou určovány navzájem se ovlivňujícími danostmi biologickými, medicínskými, psychologickými, sociálními, kulturními atd.

Nezbytností v této vědecké disciplíně je proto celostní výzkum. Antropologie studuje biologickou variabilitu člověka, podobnosti a rozdíly ve vztahu k ostatním biologickým druhům (zejména našim nejbližším příbuzným – primátům) a lokální sociokulturní varianty univerzálních struktur lidského myšlení a chování, jejich rozdílnosti a podobnosti v celém kontinuu vývoje i možného budoucího směřování. Zmíněné celostní rozpětí antropologie odráží obsah Antropologického slovníku.“

V druhé řadě je to hloubka šíře a výběr hesel.

Pro dokumentaci šíře slovníku jsem vybral několik hesel: abdomen (anatomie), aberace, chromozomové (molekulární biologie), biochemie, biofyzika, Delfy (historie a místopis), demokracie (politika), denaturace DNA (molekulární biologie), heslo kultura má více než 40 podhesel, metody experimentu, noc (Bartolomějská, Filipojakubská atd.), Nostradamus, nukleosom, sekularismus, sex a sexualita, vědy, Velká francouzská revoluce a řada hesel z literatury a umění, včetně stručných životopisů umělců.

Antropologický slovník jsem seznal jako nesmírně užitečnou, poučnou a univerzální pomůcku pro každého člověka. Musím, a rád, smeknout před editorem prof. J. Malinou a všemi autory hesel. Hesla jsou zpracována nesmírně pečlivě, stručně a věcně.

Antropologický slovník mohu doporučit všem. Rozhodně si ho osvojíte a upotřebíte při práci, učitelé při výuce a všichni jako zdroj poučení a dalšího vzdělání.

Prof. P. Peč, CSc., Katedra biochemie PřF

Jaroslav Malina a kolektiv, Antropologický slovník aneb Co by mohl o člověku vědět každý člověk.

Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009. Ilustrace Vladimír Renčina. (Kniha obsahuje pouze ukázky hesel; kompletní slovník s 20 000 hesly je na příloženém CD.) ISBN 978-80-7204-560-0. Celý slovník v elektronické podobě je zdarma zpřístupněn na adrese: <http://is.muni.cz/do/1431/UPantrBiol/el/antropos/index.html>.

CENTRUM VÝPOČETNÍ TECHNIKY UNIVERZITY PALACKÉHO

Hromadná pošta aneb „To SPAM or not to SPAM?“

Občas nás trápí pomalejší vyřizování našich e-mailů

Každý z nás to již zažil. Termín se blíží, nutně potřebuji odeslat důležitý mail kolegovi. Jde o mnoho a kolega v Austrálii čeká jen na mou zprávu. Proč neodpovídá? Došla mu vůbec má pošta? Proč to tak dlouho trvá?

Možná příčina? Hromadně rozesílané zprávy!

Jednou z příčin je zahlcení poštovního systému hromadnými maily. Hromadný mail bývá častou variantou, jak informovat o něčem, co se nesmí přehlédnout. Pro svoji jednoduchost bývá oblíbený, ale bohužel i nadužívaný. A to také na naší univerzitě.

Můžete např. zaslat mail o chystané výstavě v galerii, o plánovaném setkání abiturientů, recept na zaručeně báječnou palačinku – a poslat jej všem našim studentům a zaměstnancům. V případě UP se bude jednat o rozeslání na zhruba 25 tisíc adres do 25 tisíc schránek. Je to ještě užitečné, nebo už škodlivé? Jste si jisti, že tuto informaci chtějíte? Potřebují ji vůbec? Jsou tyto desetitisíce cílovou skupinou?

Přenos takového množství dopisů představuje pro síť nemalou zátěž, kterou v daném okamžiku potřebují ostatní využít možná nutněji. Přílohou mailu (letákem, obrázkem...) zatížení sítě ještě enormně zvyšuje.

Jak tedy šířit informace zásadního charakteru?

a) když už hromadným mailem, pak nejlépe takto:

- stručnou textovou zprávou
- zprávu odesílat ke konci pracovní doby
- místo přílohy použít odkaz na www stránku, obsahující veškeré, s plnou parádou zpracované informace

b) využít Aktuality na www.upol.cz, portal.upol.cz

c) Žurnál UP, Žurnál Online

Příliš obsáhlé seznamy adresátů

Závěrem můžeme upozornit ještě na jeden nešvar u hromadných mailů. Je to vytváření obsáhlého seznamu jednotlivých adresátů „ručně“, tj. vložení mnoha jednotlivých mailových adres za sebou do pole Komu, což je prohrávkou proti slušnosti a zejména bezpečnosti. Výsledkem je, že všichni vidí adresy všech a jejich adresa je vlastně bez svolení zveřejněna. Tento způsob je navíc živnou půdou pro různé SPAMovací roboty a jiné programové prostředky. Tím je váš osobní kontakt šířen dál.

Pro rozesílání důležitých informací jsou vytvořeny speciální adresy pro zaměstnance i studenty jednotlivých fakult, resp. celé UP. Když už potřebujete něco poslat opravdu nutně, obraťte se u svého správce sítě, který vám rozeslání zprostředkuje.

RNDr. Aleš Říkovský, CVT

Dny francouzské kultury Setkání s Koulsy Lamkem

V rámci letošních Dnů francouzské kultury a festivalu *Tvůrčí Afrika aneb Všichni jsme Afričani* navštívil Katedru romanistiky FF současný frankofonní spisovatel, manažer kulturních pořadů, pedagog, režisér, herec a zpěvák Koulsy Lamko. Osud tohoto „bloudícího cestovatele“ („voyageur errant“), pocházejícího z rodiny katolického učitele v Čadu, zavál po vypuknutí občanské války z Pobřeží slonoviny a Toga přes Francii, Rwandu a Nizozemí až do Mexika, kde nyní vyučuje dramaturgii a dějiny divadla na Institutu umění university Hidalgo. Přesto se Koulsy Lamko stále navrácí do Afriky, kde podporuje literární aktivity začínajících autorů. Ve svém „vykořenění“ z tohoto kontinentu nachází i pozitivní rozměr. Kvůli časnému opuštění rodné země se mu podařilo uchovat malebnou autenticitu jazyka předků, který podle jeho slov podlehl nejruznějším vlivům (zmiňován byl např. markantní vliv arabštiny).

Lamkovi v dětství učarovala lidová slovesnost – staré příběhy, písně nebo rituály – přes kterou se dostal k literatuře. Účastníci setkání vyslechli zajímavé a poutavé sdělené názory na svobodu, otroctví, nenávist a bariéry mezi národy a na genocidu ve Rwandě, kde Lamko po několik let vedl projekty zaměřené na různé umělecké aktivity, skrze které tamnímu obyvatelstvu pomáhal vyrovnávat se s otřesnými zážitky. Pozornost byla věnována rovněž Lamkově divadelní hře *Celle des îles*, která vyšla v minulých dnech i v českém překladu pod titulem *Žena z Haiti* v edici *Současné divadlo* v Divadelním ústavu v Praze.

Téměř dvouhodinové bezprostřední, srdečné a poutavé vyprávění bylo na prosbu publika zakončeno krátkou ukázkou zpěvu Koulsy Lamka v rodném jazyce. Publikum poté hosta odměnilo vřelým potleskem. Závěrem se patří poděkovat doc. Marii Voždové, která se s lehkostí a vtipem jí vlastním ujala moderování besedy s tímto skromným africkým autorem.

Text a foto M. Kučera, Katedra romanistiky FF
(redakčně kráceno)

JUBILEA

Blahopřejeme!

U příležitosti významného životního jubilea předal rektor UP prof. Miroslav Mašláň, CSc., na návrh děkana Lékařské fakulty blahopřejný dopis prof. MUDr. Jaromíru Kolaříkovi, CSc., emeritnímu rektorovi UP (v letech 1986–1989). Setkání proběhlo v pracovně rektora 6. dubna.

-red-, foto -map-

Břežnová produkce

CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

- Opatrný, D.: Studia Theologica 39. 106 s. 123 Kč.
- Mareček, P.: Kristus a účast židů i pohanů na „smlouvách“ božského zaslíbení. 1. vyd., 200 s. 150 Kč

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

- Müllerová, M.: Člověk a prostředí. 1. vyd., 130 s. Neprodejné
- Kopecký, M. (ed.): Antropologicko-psychologické aspekty zdravého životního stylu v olomouckém regionu. 1. vyd., 146 s. Vydáno i na CD. Neprodejné
- Krákora, P., Novotný, Z. (ed.): AUPO Civilia V, Mosty mezi kulturami. 1. vyd., 126 s. 200 Kč
- Kopecký, M., a kol.: Somatologie. 1. vyd., 314 s. 370 Kč
- Kusá, J., Sláma, J. (ed.): Tradiční a netradiční metody a formy práce ve výuce českého jazyka na základní škole. Vydáno na CD. Neprodejné
- E-pedagogium II/2009. Nezávislý odborný časopis určený pedagogickým pracovníkům všech typů škol. 136 s. Neprodejné

LÉKAŘSKÁ FAKULTA

- Řehák, J.: Sborník abstrakt. 11. Vědeckého olomoucký vědecký den. 1. vyd. 50 s. Neprodejné

FILOZOFICKÁ FAKULTA

- Štefanides, J. (ed.): O divadle. 1. vyd., 257 s. 150 Kč
- Olivová, L. (ed.): Postava šibala v asijské slovesnosti. 1. vyd., 178 s. 200 Kč
- Marek, P., Bureha V., Danilec J.: Arcibiskup Sawatij (1880–1959). 1. vyd., 250 s. 250 Kč
- Novák, J.: Vzpomínky veterána. 1. vyd., 136 s. 150 Kč
- Kavčáková, A.: Josef Vinecký (1882–1949). 1. vyd., 360 s. 750 Kč

- Šucha, M. (ed.): Agresivita na cestách. 1. vyd., 188 s. Neprodejné
- Cimbálníková, L.: Základy managementu. 3. vyd., 126 s. 199 Kč
- Fišar, J.: Ženské sbory (1998–2008). 1. vyd., 190 s. 150 Kč
- Bláha, O. (ed.): Bohemica Olomucensia 4/2009, Jubilea. 174 s. 150 Kč
- Malý, R., Machala, L. (ed.): Bohemica Olomucensia 1/2010, Symposiana. 348 s. 150 Kč
- Šmáral, J.: Hřebečsko, náš kraj? 1. vyd., 136 s. Neprodejné
- Silná, I.: Hudba ve farním kostele sv. Václava v Tovačově. 1. vyd., 166 s. 170 Kč
- Kol. autorů: Dějiny města Olomouce /1 a 2. 1. vyd. 632 s. a 535 s. 1 100 Kč

FAKULTA TĚLESNÉ KULTURY

- Hodaň, B. (ed.): Tělesná kultura 2009, sv. 32, č. 2. 132 s. Neprodejné
- Zháněl, J. (ed.): Metodologie a statistika v kinantropologickém výzkumu. Vydáno na CD. Neprodejné
- Karásková, V.: AUPO Gymnica Vol. 39, No. 4. 76 s. 200 Kč

PRÁVNICKÁ FAKULTA

- Bubelová, K. (ed.): Pocta Eduardu Vlčkovi k 70. narozeninám. 1. vyd., 490 s. Neprodejné

FAKULTA ZDRAVOTNÍCH VĚD

- Stejskalová, E. (ed.): Metody popularizace vědy. Vydáno na CD. Neprodejné

OSTATNÍ

- Zahrádka, M.: Bibliografie. 1. vyd. 92 s. 88 Kč
- Šiška, Z.: Bohyně. 1. vyd., 64 s. Neprodejné

-věch-

Nová funkce Žurnálu online

Články z tištěného Žurnálu UP můžete nalézt také na Žurnálu online, kde je nyní nově spuštěna funkce umožňující přidat ke článku svůj komentář. Ten se zobrazí pod textem článku.

Tato funkce je prozatím ve zkušebním režimu. Komunikujte na www.zurnal.upol.cz!

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVYOP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

-inzerce-

Příprava studentů Lékařské fakulty UP pro práci v primární péči

Kvalita péče o zdraví je do značné míry dána kvalitou primární péče. Jeden z projektů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, pro které byly poskytnuty prostředky z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR, se nazývá Inovace studijního programu Všeobecné lékařství se zaměřením na primární péči a praktické lékařství. Hlavním cílem projektu je zlepšení přípravy studentů pro uplatnění v primární péči.

Bez dobře fungující primární péče bude zdravotnictví „černou dírou“, do které je možno vkládat jakékoli finanční prostředky, a lidé si přitom budou oprávněně stěžovat na nedostatečnou úroveň péče o zdraví. Program Světové zdravotnické organizace „Health 21“ zdůrazňuje, že primární péče patří mezi priority evropského zdravotnictví.

Absolvent Lékařské fakulty, seznámený s možnostmi i omezeními diagnostiky a terapie v ordinaci praktického lékaře, bude se moci po ukončení studia nejen zodpovědně rozhodovat pro uplatnění v primární péči, ale také jako specialista bude s praktickým lékařem účinně spolupracovat.

Výuka medicíny probíhá také v ordinaci praktického lékaře. Projekt má umožnit těsnější kontakt mezi praktickými lékaři – externími učiteli a lékařskou fakultou. První setkání se uskutečnilo 22. dubna 2010 v rámci VII. kongresu Medicína pro praxi. Studentům je potřeba nabídnout dostatečně početný seznam praktických lékařů, ze kterých si mohou vybrat osvědčeného učitele terénní praxe.

Více informací o projektu naleznete na webových stránkách projektu <http://www.praktickelekarstvi.upol.cz/>.

Tento projekt je spolufinancován evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Má být univerzita politická, apolitická ..., nebo jenom zvědavá?

Tak zde máme předvolební čas. To znamená, že do našich životů vstupuje politika a politici mnohem intenzivněji, než tomu bývá v letech, kdy nám nerušeně vládou. Také na Univerzitě Palackého si politici v současnosti doslova podávají dveře. V jedné z minulých glos s názvem Návštěvníci jsem popsala, kolik z nich se zde vystřídalo na nejrůznějších debatách a přednáškách během celého minulého roku. Byl jich poměrně dost, ale jen za poslední dva měsíce jich sem přijelo ještě mnohem více, a to další stojí ve frontě. Ostatně posuďte sami: Radek John, Ondřej Liška, Jiří Paroubek, Cyril Svoboda, Vojtěch Filip, Petr Nečas, Miloš Zeman. Vypadá to, že doslova celý český politický vesmír, nebo spíš „vesmíreček“, se soustředí na naši alma mater. A s tím přicházejí otázky. Tu stěžejní nadnesl právě jeden z návštěvníků Cyril Svoboda: „Proč se na českých vysokých školách chápá návštěva politika jako něco, co na akademickou půdu nepatří?“ Dodal, že v zahraničí jsou naopak besedy s politiky na univerzitách brány jako něco zcela samozřejmého, jsou dokonce vítány.

Jenže český zákon o vysokých školách jasně říká, že „na vysokých školách je nepřipustné zakládat a organizovat činnost politických stran a politických hnutí.“ Jednoduše řečeno, žádné agitky a politické tlachy zkrátka na univerzitu nepatří. Realita je ovšem poněkud jiná a politické vakuum se tu jaksi nedaří udržet. Celý problém totiž rozlouskl studenti politologie, kteří si pozvali rovnou všechny předsedy politických stran. Není proč jim to mýt za zlé, zkrátka si sem jen pozvali objekty svého vědeckého zájmu. Že ony objekty rády přijíždějí hlavně proto, že nás za pár týdnů potřebují s lístkem u urny (respektive náš lístek potřebují v urně), je asi každému jasné. Jenže světe div se, žádné agitky se nekonají, intoxikace idejemi neprobíhá, velrybí zde neloví, kmotři se nekmotří a politici si s sebou nenosí cedule s nápisy „Volte mě“, „Strašení“, „Řešení“, „Zděšení“. ... Debaty dosud byly věcné, kultivované a zcela neagresivní. Taková debata má smysl a je podle mého názoru prospěšná. Kdy jindy bude mít člověk možnost se politika zeptat, na co sám chce? Pod Kotlem Miši Jilkové už se dlouhou dobu netopí a na předvolebním mítinku si zase napřed musíte vyslechnout zpěv Michala Davida, proplétat se mezi mažoretkami a někdo vás může v tlačení politických předvolebních pivem.

Na druhou stranu zde stále zůstává onen druhý paragraf zákona o vysokých školách. Otázka, zda návštěvy předsedů stran neodporují tomuto zákonu, zůstává tak nějak viset ve vzduchu. Sami studenti totiž nastavili debaty velmi volně. Zastřešující téma Česká republika v roce 2010 poskytuje politikům dostatečný prostor mluvit prakticky o čemkoliv. Organizátoři cyklu besed ani příliš nezastírají, že jim jde o to představit jednotlivé politiky a umožnit studentům lepší orientaci před volbami. Zástěrka, kterou mnozí politici v podobných situacích používají, tedy že přišli hovořit o nějakém odborném tématu a nikoliv propagovat svou stranu, se zde příliš uplatnit nedá.

Jestli je cyklus besed s politiky v předvolebním období porušením zákona nevíme, to by měli zřejmě posoudit odborníci na právo. Osobně to vidím tak, že univerzita má dávat prostor politikům k diskusi se studenty, a to nejen v předvolebním čase a nejen na pozvání politologů, pokud jí to zákon umožní. Není to nic nemravného, ani nic škodlivého. Ovšem za předpokladu, že sama politika není nemravná a škodlivá, ale to by bylo asi na jinou glosu.

T. Chalupa

Glosa byla napsána v době, kdy ještě cyklus besed neskončil. Besedy s předsedy stran Vojtěchem Filipem, Petrem Nečasem a Milošem Zemanem proběhly až po uzavření tohoto čísla Žurnálu UP.

